

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in upravljanje je v Ljubljani, Gradišče 17/1. — Št. telef. 552. — Štev. računa pri č. uradu 11.953. — Dopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za ozemlje SHS:
letno K 150.—
za pol leta » 80.—
za četrt leta » 45.—
mesečno » 15.—

Leto IV.

Ljubljana, 1. februarja 1921.

Štev. 9.

VSEBINA: Zasedanje državnega gospodarskega sveta. — Falzifikati in državni kredit. — Industrija v Sloveniji in nje izgledi za bodočnost. — Narodno gospodarske zadeve. — Razno. — Borza. — Tržna poročila.

Zasedanje državnega gospodarskega sveta.

(Konec).

Enako važno kot je dopolnitev carinskih tarif je vprašanje carinske administracije. Kakor znano odhajajo starejši carinski uradniki drug za drugim v privatne službe kot carinski posredovalci in ni več daleč dan, ko bo odšel zadnji revizor iz državne službe. Skrajni čas je že, da se s sistemom carinskega posredovanja po privilegiranih agentih zlomi. Treba je tudi reformirati belgradski carinski svet. Ta se sestavlja iz samih uradnikov generalne carinske direkcije; brez vsakega zastopnika gospodarskih krogov se tu odločuje o biti in nebiti naših industrij in obrtovi. Tu je reforma zelo nujna in bi nam vsaj toliko koristila kot nam bodo koristile nameravane dopolnitve tarife.

O vprašanju železniških tarif smo že meseca avgusta, ob priliki povišanja naznačili svoje stališče. Avgustovo linearno povišanje tarif se je moralo izvršiti v naglici in na pritisk finančnega ministra, ki vedno upa, da se bodo s povišanjem železniških tarif zvišali tudi železniški dohodki, medtem ko bodo izdatki ostali jednaki. Toda povišanje ni prineslo zaželenega uspeha. Po objavljenih izkazih mesečnih dohodkov so bili vsi meseci dosedaj pasivni, kakor smo mi že vnaprej predvidevali.

Nas v Sloveniji je predvsem bolelo to, da še do danes ni odprt promet z avstrijskimi državnimi železnicami preko Gorenjske, in da morajo v prometu z Avstrijo voziti preko Maribora in delati 200 km dolgi ovinek, kar pri današnjih tarifah ne more biti nikomur vseeno. Druga težava je bila, da nismo imeli zvezne tarife med državnimi in privatnimi železnicami, kar je bilo posebno za Slovenijo, kjer

je večina železniške mreže v rokah privatnih družb, zelo neugodno.

Medtem ko se je zavlačevala rešitev jadranskega vprašanja, sta Avstrija in Čehoslovaška prav intenzivno delovali na vzpostavitvi zveznih jadranskih tarif, ki bodo na veliko škodo naše trgovine stopile že 1. februarja t. l. v veljavo. Ako se bo zavlačeval sklep trgovske pogodbe z Italijo, je nujno potrebno, da se vzpostavijo takoj jadranske zvezne tarife, toda na novi tarifno-politični bazi, ki bi odgovarjala sedanjim gospodarskim mejam in vpoštevala inozemsko konkurenco, ne pa na stari bazi, ki nam jo je svoječasno izdelal Dunaj in Pešta. Bdeči je treba, da ne bo ministerstvo saobračaja v svoji ležernosti sprejelo vseh načrtov, ki se kujejo pri generalni direkciji južne železnice na Dunaju, kjer se namerava obnoviti stari režim.

Ker se je po vojni odpravilo celo vrsto tarifnih olajšav in blago v tarifnih razredih vedno pomikalo v višje razrede, je nastal posebno pri surovinah za tovarne in pri obratnih sredstvih položaj, da včasih presega tovarnina ceno prevažnega blaga. Vrača se polagoma čas, ko se nagiblje vojna konjunktura h kraju in ko morajo vsi gospodarski krogi revidirati postavke stroškov produkcije in prometa. Zato je potreba, da se našim industrijam da namesto zaščitne carine raje režijsko tarifo za surovine in izvozne tarife za produkte. One potrebujejo tarifnih olajšav v reekspedicijski za predelano blago, ki se izvažajo. Za številne vodne zveze v naši državi, potrebujemo prekladalnih tarif za vodni tovor via Sisek na doljne postaje Save in Donave, pa tudi v inozemstvo na Nemško in Češko. Za tranzitni promet v Dalmacijo je potreba sestave direktne tarife med železnicami in paroplovnimi linijami.

Predpogoj za uresničenje vseh teh zahtev je organizacija računske službe pri ministrstvu za vse omrežje v državi in za inozemstvo. Dokler ne bomo imeli te organizacije je vsako smotreno delo nemogoče. Tekom dveh let se v tem oziru še ni storilo ničesar, vendar bi bilo že skrajno

na času, da se misli tudi na organizacijo te prevažne panoge. Pri osebem prometu je treba omejiti dalekosežne olajšave, ki se v zadnjem času dovoljujejo, omejiti tudi uporabo prostih listkov in splošnim tarifam primerno povišati režijske listke, katerih uporaba narašča vedno bolj in bolj. Enako važno kot tarife, pa je obnovev predvojnih dobavnih rokov, rokov za nakladanje in razkladanje, znižanje postranskih pristojbin posebno v bližnjem prometu, dalje obnovev mednarodnega jamstva za prevzete tovore in cela vrsta s tem zvezanih vprašanj.

Zanimivo bo poročilo ministrstva o trgovskih pogodbah. Mi bi si dovolili samo eno vprašanje na bivšega trgovskega ministra, zakaj je zadrževal publikacijo trgovskih pogodb z Češko in Avstrijo tri oziroma šest mesecev v svojem predalu in kam je eskamotiral štev. 289 »Službenih Novin« z dne 27. decembra 1920, v kateri je bila tiskana trgovska pogodba z Avstrijo, da ni prišla v svet. Želimo in upamo, da bo novi minister pri trgovski pogodbi z Nemčijo in z Italijo drugače postopal.

Med predlogi bi želeli, da člani gospodarskega sveta spravijo našo davčno afero na razgovor, namreč sedanj način davčnega poizvedovanja v Sloveniji in davčne morale, ter končno obdavčilne anarhije, ki je vsled vpeljavanja nedovršenih davčnih projektov pri nas nastala in ki grozi spraviti vse naše gospodarsko življenje na kant, ubiti vsako podjetnost in pogoltniti ves se mobilni kapital za podporo uradništva in njih konzumov.

Žal, da ministrstvo ni poslalo gospodarskim korporacijam svojih projektov o tarifah in carini v izjavo. Zato se bomo vrnili pozneje k ocenitvi njihovih projektov in stališču in delu naših delegatov v gospodarskem svetu.

Falzifikati in državni kredit.

Postopanje finančnega ministerstva in Narodne banke pri vsakokratnem pojavu ponarejenih bankovcev je tako

kuriozno, da je v stanju diskreditirati ves državni kredit pri občinstvu in posebno v novih pokrajinah obrniti javno mnenje proti sebi.

Prvi korak, ki je bil storjen, da se ustvari jugoslovanska valuta je bilo žigosanje. To je bilo izvedeno na brezprimerno površen način, samo da se je dr. Ninčič lahko skril zanj, ko je omogočil tisočkratno potvarjanje žigov in predržno lagal, da žigosanje ne pomeni nestrifikacije, marveč, da je to le nekak statističen znak. Pozneje pol leta so bile kronske novčance markirane. Mesec pozneje so se pojavili falzifikati znamk, predvsem na tisočakah. Vsem je še dobro v spominu, da se je takrat zaplenilo v Sloveniji nad 9700 kosov tisočakov, med njimi največjim proletarcem in do danes ni rešeno vprašanje, ali dobijo oškodovani kako odškodnino za nastalo škodo ali ne.

Naše mnenje je, da je država sama primorana skrbeti za tehnično dovršenost svojega denarja; da ponarejanje ni tako lahko mogoče in da mora ona sama tudi kontrolirati promet novčanic in zasledovati vsak falzifikat. Javni red in kredit pa zahteva, da država ne razburi zaradi par falzifikatov cele javnosti, marveč da jih nesrečnim žrtvam zamenja za polnovredni denar. Takoj po zamenjavi so se pojavili ponarejeni 5 in 20 dinarski bankovci in le izredni energiji naših detektivov se imamo zahvaliti, da smo bili pravočasno še obvarovani večje škode. Mi smo koj po zamenjavi izjavili, da je nov denar po formalni in po tehnični strani popolnoma neprimeren in opozorili na nevarnost ponarejevanja. (»Narodno-gospodarski vestnik« št. 5. let. 1920.).

Ta mesec je poteklo leto, odkar nam je bilo ob priliki zamenjave zadržanih 20% in kljub jasnim predpisom finančnega zakona se danes nikdo ne gane, da bi likvidiral vsaj malim ljudem zadržane svote pod 1000 kronami.

Zgodovine prvega notranjega posojila v bonih nam ni treba ponavljati, vsi še natančno vemo, kako natančno se izpolnjujejo obrestne obveze.

Dr. Mih. Kambič.

Industrija v Sloveniji in nje izgledi za bodočnost.

(Nadaljevanje).

Jeklarne in železarne v Sloveniji so navezane na uvoz surovega železa, ker je povsod prenehalo kopanje rude na Slovenskem, bodisi, da je ruda manjprocentna ali pa so skladišča premajhna in oddaljena od prometnih zvez. Toda v tem pogledu se je na dlati najboljše bodočnosti, saj ima severozapadna Bosna v Ljubiji pri Prijedoru teren železne rude, ki spada med največje in najboljše na svetu. 48%—54% železa vsebuje tamošnja ruda, dočim ima štajerska ruda le 36%. In v splošnem le malokje na svetu presega 45%. Treba je le dvigniti tamošnje železne zaklade, in postaviti plavže za prečiščenje rude v surovo železo, katero bomo lahko v večjih množinah tudi izvažali.

Kot primes pri topitvi surovega železa se rabi tudi manganova ruda, da postanejo polizdelki in izdelki bolj trdi. Koplje se na južnem pobočju Begunjske na Gorenjskem. Dobiti jo je tudi pri Kropi, Železnikih, Stražišču pri Kranju, Škofji Lcki in Mirni na Dolenjskem.

Svinčena ruda se dobiva v Črni na Koroškem in se topi v svinčenih plavžih v Mežici.

Topilnica svinca in srebra obstoji v Litiji.

Državna cinkarna v Celju izdeluje rafiniran cink in cinkove plošče poleg cinkovega prahu, ki se povečini izvažajo v inozemstvo.

Omeniti je še kopanje antimona v Izlakah ter bauxita v Bohinju; poslednji služi v izdelovanje glinskih preparatov in pridobivanje aluminija.

Od kovinske prehajamo na lesno industrijo, ki je v Sloveniji gotovo najbolj razširjena med vsemi industrijami, ker ji je dan glavni predpogoj, to je les, ki ga hranijo bogati gozdovi, ki pokrivajo skoro polovico Slovenije.

Ustanovile so se tovarne za lesovino v Medvodah, Sv. Katarini pri Trzinu, Gorjah, Rovtjah, Geršaku, Sladki gori, Višnjeviku pri Celju, razviti sta tovarni kopit v Sevnici in Žusmu ter tvornica vžgalic v Rušah. Nastala so večja in manjša podjetja za izdelovanje pohištva, sodov, zabojev, lesne volne itd. Izdelujejo se najrazličnejši predmeti, ki se dobivajo iz lesa, mizarji in drugi obrtniki tekmujejo z domačo industrijo glede porabe lesa. Največ pa imamo parnih in vodnih žag, ki v velikih množinah izvažajo les v napol predelanem stanju v tujino.

Posebej je omeniti tvornico tanina v Polzeli in tovarno za strojila v Majšpergu, ki podelujeta le kostonjev in hrastov les za pridobivanje strojlinskih ekstraktov, ki tvorijo zelo važno aktivno postojanko naše trgovske bilance.

Tekstilna industrija še dolgo časa ne bo v stanu kriti potrebščine prebivalstva. Predilnica in tkalnica v Trzinu ter predilnica v Litiji s svojo tkalnico v Št. Pavlu pri Prebodu izdelujeta platno za perilo; pletenine in tkanine se producirajo v Ljubljani, razvile so

se precej znatne vrvarne, lepo se razvija čipkarstvo in vezenje v obliki domače industrije. Kot domača industrija se je v Beli Krajini ohranilo tudi tkanje, ki ima najboljše izgleda za bodočnost.

Glede stavbenega materiala imamo v normalnih razmerah nadprodukcijo opeke in apna ter oboje lahko tudi izvažamo; s cementom pa nas lahko zadostno preskrbe cementarne v Trbovljah, Zidanem mostu, Laškem, Dovju in Kamniku.

Kemične tovarne v Mostah, Šoštanju in Hrastniku proizvajajo razne kisline, barve, kromovo sol, kalijev salpeter, sulfate in manjšo množino drugih kemikalij. V Ljubljani obratuje tovarna za kostno moko, kostno maso in klej. Ruše proizvajajo kalcijski karbid in apneni dušik, Rače kvas in vinski cvet.

Steklarni v Hrastniku in Zagorju izdelujeta razne steklenice, nista pa urejeni za izdelovanje šip, ki jih moramo še uvažati iz Čehoslovaške,

(Konec prihodnjic)

Sedaj so se naenkrat pojavili falzifikati 20 dinarskih novčanic. Po našem vtisu so falzifikati vtihotapljeni iz Dunaja ali iz Pešte, kjer so grafične delavnice in kemični laboratoriji na razpolago, da se ponarejanje lahko dovršeno izvrši. Čelega sedanjega razburjanja je kriva poštna uprava, ki je izdala nalog za odklanjanje zakonitega državnega plačilnega sredstva na blagajnah. Narodna banka zopet pleni falzifikate in sigurni smo, da niti eden naših poslancev ne bo smatral za vredno, da bi interpelliral ministra zaradi tega škandaloznega postopanja finančne uprave z Narodno banko skupaj.

Po 20 dinarskih pridejo najbrž 10 dinarski na vrsto, katerih ponarejanje je itak precej lahka stvar. In zopet bodo cele vrste ljudi oškodovane, ki bodo proklinjali nered in brezbržnost državne uprave. Mi že mesece moledujemo pri vseh instancah, da naj nam zamenjajo razpadajoč se kronski drobiž za dinarske novčance in kovani drobiž, zama. Eden se izgovarja na drugega, na vsako vlogo nam povejo kak drug izgovor.

Toda naši postanci imajo važnejše naloge in se s takimi »malenkostmi« ne morejo pečati; oni imajo sedaj že tretji mesec vprašanje prisega in poslovnik v razpravi, ki je mnogo važnejši kakor pa gospodarstvo v državi.

Mi pa zahtevamo, da se objavi zakon o podlogi sedanjega prehodnega državnega denarja in da se zakonito naredi banki, da kontrolira krožeče novčance in zasleduje falzifikate, da se pa strankam, ki so brez lastne krivde in pred objavo falzifikatov prišle v posest ponarejenih bankovcev, brez vsakega odbitka zamenjajo za pravi denar. To zahteva javen red in sigurnost, to zahteva tudi državni kredit in ugled.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Vzorčni velesejem v Pragi 1921. Od 28. februarja do 8. marca t. l. se vrši v Pragi drugi vzorčni sejem, kjer bo češka industrija razstavila vzorce svoje industrijske produkcije. Vzorčni sejem bo obsegal osemnajst skupin. Prvi bo oddelek stavbenih industrij, na katerem bodo razstavile razne stavbene trdnice in podjetja načrte, proračune, konstrukcije, vzorce stavbenega materiala, stavbenega mizarstva in kovinarstva, materiala za pokrivanje streh, šamotne izdelke, pečarske ter ostalo opremo stavb. Na drugem oddelku bo zastopana kovinska industrija, železarstvo, strojne, orožarske in železniške industrije, pločevinska industrija in vseh vrst orodja, instalacije, kuhinjska oprema in tehnične potrebščine. Tretji oddelek bo predstavljal elektrotehnične mehanične in optične industrije, fino in precizno mehaniko, fotografijo in kinematografijo. Na četrtem oddelku bo razstavila lesna industrija, svoje sodarske, mizarске izdelke pohištva, opreme pisarn, šol, urarske izdelke, preproge in linolej. Daljši oddelek bo obsegal vseh vrst tekstilne industrije, namreč bombažno, volneno, laneno in svilarško industrijo in sicer: sukanec, prejo, predivo, vrvarstvo in vezenine. Konfekcijska industrija bo razstavila raznovrstno perilo, obleke, klobuke, čepice, modistovske in rokavičarske izdelke. Sedmi oddelek bo seslavljal na Češkem kot domača industrija razvita galanterijska industrija z gumbarskimi, glavnikaškimi, ščetkarskimi, vlasuljarskimi in podobnimi izdelki. Na usnjarskem oddelku bodo razen obutve razstavljali tudi galanterijski izdelki iz usnja. Na devetem oddelku bodo steklarski, porcelanski in izdelki iz fine keramike, nato bo sledil poseben oddelek za umetniško obrt, dalje kemični oddelek z farmacevtskimi, kozmetičnimi in higijeničnimi preparati in orodjem. Izmed nadaljnjih oddelkov je omeniti živilni oddelek, oddelek za glazbeno orodje, za igrače in šport, konečno papirni, grafični in tiskarski odsek in zlatarski oddelek. Vzorčni sejem bo nameščen na razstavnišči, kjer se je vršila jubilejna razstava leta 1908 in bo specijelno za nas Slovence, ki smo precejšen konsument čeških industrijskih izdelkov, velikega

pomena. Ker je bila ravnokar sklenjena trgovska in kontingentna pogodba z Češko republiko in ker je bil organiziran sedaj redni železniški promet iz Češke k nam, bota vzorčni trg za naše obrtništvo in trgovstvo praktičnega pomena, ker jih bo seznanil direktno s producenti in sicer predvsem s češkimi trdkami. Naši trgovski stiki s Češko, ki so bili v mirnih dobah zelo živahni, se bodo sedaj zopet obnovili in razvili. Zato bi bilo želeli, da naše trgovstvo v čim večjem številu poseti praški vzorčni sejem, ki bo za nas v vsakem oziru podoben in vzpodbuden. Zveza trgovskih gremijev namerava napraviti pri zadostni udeležbi skupen izlet v Prago. Podrobne informacije pošlje Zvezna pisarna (Gradišče 17/I.). Vožnja z brzovlakom 3. razred stane iz Ljubljane sem in tja 800 jugoslovanskih kron. Priglasje je poslati direktno na Zvezno pisarno. Prošnje za znižanje železniške voznine in pristojbine za potni vizumi so vložene in je pričakovati ugodne rešitve.

Industrija.

Kriza v industriji cementa. Tovarna za cement v Zidanem mostu je še pred 1 mesecem reducirala radi pomanjkanja kom. premoga svoje delo na polovico, sedaj pa je ugasnila še zadnje 3 peči. 250 delavcev je ostalo brez služke. Tovarna je v stanu, da izdela dnevno 7 vagonov portlandcimenta, za kar pa rabi dnevno 4 vagone najboljšega kom. premoga. Do 15. decembra t. l. je tovarna dobivala vsaj 1—2 vagona takega premoga dnevno, od 15. decembra pa tovarna ni dobivala niti enega vagona odgevarjajočega kuriva.

Cene železu. Nemška industrijska zveza za pridelovanje surovega železa je znižala cene železu za 270 mark pri toni. Sedaj stane ena tona železa mark 1200—1230.

Ukinjenje kontrole trgovine z premogom na Angleškem. Londonski listi poročajo, da se resno pretresa vprašanje o ukinjenju kontrole trgovine s premogom, ker je to edino sredstvo s katerim se more pomagati današnji situaciji v kateri se nahaja trgovina s premogom.

Davki.

Davek na poslovni obrt. Zveza trgovcev je prosila ministra za finance, da ustavi plačevanje davka na poslovni obrt do sestanka gospodarskega sveta, ki se bo vršil 3. februarja t. l. v Beogradu. Na ta sestanek je poklicana tudi zveza trgovcev, ki namerava pri tej priliki zavzeti svoje stališče glede plačevanja navedenega davka.

Carina.

Pregled prtljage v Lundendorfu. V Odenburgu je bila konferenca zastopnikov Čehoslovaške, Avstrije in Poljske, ki so določili, da se bo prtljaga na obmejni postaji Lundendorf pregledovala v vagonih, če njena teža ne presega 30 kg. Isto velja tudi za postaje Gmünd in Bodenbach.

Promet.

Promet na Ruskem je na severnih železnicah in v donskem rajonu radi pomanjkanja premoga popolnoma ustavljen. Mestna, petrogradska železnica vozi le par ur dnevno.

Razno.

Cele vrste ljudi stoje pred palačo ljubljanske podružnice Narodne banke, da zamenjajo 80-kronske bankovce. Nekateri prinašajo cele kupe bankovcev, ki so jih doslej hranili doma. Koliko skrbi in sitnosti bi si bili ti ljudje prihranili, če bi, kakor je bilo pred vojno običajno, svoj odvščen denar zaupali hranilnicam in posojilnicam, mesto, da ga skrivajo doma. Morebiti bo imela razburjenost, ki je oplašila ljudi zaradi potvorjenih novcev, to dobro posledico, da se bodo končno odvadili knjičiti novce v domačih skrinjah.

Naš novi minister za finance. Novi minister za finance dr. Kosta Kumanudi, narodni poslanec in vseučilišni profesor, je bil rojen l. 1885. v Beogradu, kjer je tudi dovršil gimnazijske študije. Po dovršenju jurid. fakulteti v Parizu je novi minister stopil v državno službo, pozneje pa je deloval kot profesor administrativnega prava na beogradskem vseučilišču. Poleg nekaterih juridičnih

knjig je dr. Kumanudi pisal politične in strokovne članke v dnevnem časopisu. Visoka strokovna izobrazba našega novega ministra za finance vzbuja upanje, da nas reši finančne krize, v kateri se danes nahajamo.

Rimske Toplice so v slovenskih rokah. Rimske Toplice, ki so bile do sedaj v nemških rokah, so prešle pred kratkim v našo last.

Konferenca obrtnikov. Konferenca, ki se je začela 22. t. m. v Beogradu, se je udeležilo nepričakovano veliko število obrtnikov iz cele kraljevine. Obrtniki so pokazali veliko zanimanje za ustvarjanje zveze obrtnikov za celo Jugoslavijo.

Mednarodni sejm v Frankfurtu Med 6. in 16. aprilom t. l. bo v Frankfurtu prirejen četrti mednarodni sejm.

Borza.

Zagreb: Devize.	28./I.		29./I.		30./I.	
	od	do	od	do	od	do
Berlin	259—	262—				
Milan	530—	532—				
London	545—	550—				
Newyork	136—	140—				
Pariz	1025—	1035—				
Praga	194—	197—				
Švica	2200—	2275—				
Dunaj	23 75	24 50				
Zeneva	—	—				
Bukarešt	203—	—				
Valute:						
dolar	137—	138 50				
avstr. krone	24—	24 50				
rublji	65—	67—				
češke krone	175—	185—				
franki	—	—				
napoleonori	470—	474—				
marke	240—	248—				
lire	515—	520—				
švic. franki	—	—				
leji	202—	204—				
levi	—	—				
funtl	535—	—				
Beograd: Devize:						
London	138—	140—				
Pariz	257—	260—				
Milan	—	—				
Berlin	64 25	64 75				
Praga	48—	48 50				
Dunaj	6 10	6 15				
Valute:						
dolar	35 30	35 50				
franki	250—	252—				
funtl	134—	137—				
lire	132—	134—				
leji	—	—				
levi	51—	51 50				
marke	62 50	63—				
avstr. krone	6—	6 30				
napoleonori	118—	120—				
Dunaj: Devize:						
Beograd	—	—	—	—	—	—
Zagreb	428—	432—	465—	469—		
Berlin	1092—	1098—	1114—	1120—		
Budimpešta	122—	124—	128 50	130 50		
Milan	2315—	2335—	2465—	2485—		
Newyork	626—	630—	665—	670—		
Pariz	4450—	4490—	4580—	4620—		
Praga	836—	842—	872—	878—		
Zürich	98 75	99 25	105 75	106 25		
Bukarešt	80—	90—	—	—		
London	2400—	2420—	2625—	2645—		
Valute:						
dinari	—	—	1840—	1860—		
dolarji	623—	627—	660—	665—		
francoski franki	44 25	44 65	4580—	4620—		
švicarski franki	9825—	9875—	—	—		
češke krone	837—	843—	876—	882—		
ogrške krone	112 50	124 50	129 50	131 50		
leji	882 50	—	—	—		
levi	1091—	1097—	—	—		
lire	—	—	2450—	2470—		
marke	—	—	1115—	1121—		
poljske marke	85 25	87 25	—	—		
funtl	2390—	2410—	2615—	2635—		
rublji	317—	324—	—	—		
Praga: Devize:						
Beograd	206—	208—	204—	206—		
Berlin	127 25	128 75	128 25	129 75		
Milan	276—	283—	282—	284—		
Pariz	—	—	522 50	525 50		
London	—	—	289—	291—		
Newyork	73—	74—	—	—		
Dunaj	11 80	12 80	11—	12—		
Zagreb	51 25	52 25	50 75	51 75		
Budimpešta	14 50	15 15	13 75	14 75		
Valute:						
jugosl. note	197—	199—	195—	197—		
marke	127 50	128 75	—	—		
leji	106 25	107 75	—	—		
levi	90 75	91 75	90 25	91 25		
švic. franki	1153 50	1156 50	1223 50	1226 50		
lire	272—	275—	279—	281—		
francoski franki	520 50	523 50	520 50	522 50		
funtl	284—	286—	287—	289—		
dolarji	72—	73—	73—	74—		
Zürich: Devize:						
Pariz	—	—	44 25	—		
London	—	—	24 25	—		
Newyork	—	—	625—	—		
Berlin	—	—	11—	—		
Milan	—	—	23 30	—		
Praga	—	—	8 45	—		
Budimpešta	—	—	—	—		
Zagreb	—	—	4 60	—		
Dunaj	—	—	1 275	—		
Bukarešt	—	—	—	—		
denar blago denar blago						
Jadranska banka	1800—	—	—	—		
Jugoslaven	585—	599—	—	—		
Ljublj. kred.	—	—	—	—		
Narodna	645—	650—	—	—		
Hrv. eskomp.	1520—	1530—	—	—		

Na tem sejmu se bo vsem zornim trgovcem nudila prilika, da sklonejo nove trgovske zveze ter se na različnih konferencah orijentirajo o prometnih in drugih važnih gospodarskih prilikah.

Posestvo nadv. Fridriha konfiscirano. Češka vlada je konfiscirala posestva nadvojvode Fridriha, ki se nahajajo v Čehoslovaški. Del uradnikov je ostal na svojih mestih, del pa je vpokojen.

Nemška lastnina konfiscirana. Iz Rima je prišla vest, da nemška italijanska vlada konfiscirati vso nemško lastnino. Italija hoče s tem začasno pokriti vojno odškodnino. Da je ta vest povzročila v Nemčiji veliko razburjenje, se razume.

Kriza v trgovini z dijamanti. V trgovini z dijamanti je nastala ostra kriza, ki se čuti v vseh rudnikih reke Vaal v južni Afriki. Letošnje cene za dijamante so se v primeru z lanskimi znižale za 70%. Nekateri lastniki rudnikov so delo popolnoma ustavili.

Dobavo petstotisoč koščenih gumbov za spodnje hlače in petstotisoč gumbov za srajce razpisuje uprava vojne odeje v Zagrebu. Podrobni pogoji in dan licitacije so razvidni iz oglasa, priobčnega v tem listu.

Tržna poročila.

Karlovac: Semenj v Karlovcu je bil dobro obiskan. Živina se je prodajala po sledečih cenah: za 1 kg žive teže: voli po K 13 do K 18, krave po K 12 do K 15, teleta po K 16 do K 20, svinje po K 28 do K 34. Ker so cene surovim kožam padle za 50%, se je meso pri mesarjih podražilo. Cena za konje je poskočila, ker se je izvoz povečal. Izvozi se posebno mnogo žrebet, ker je carina na konje previsoka.

Sombor: Dovož slab, cene neizpremenjene. Domači mlini kupujejo pšenico ter jo plačujejo po K 1000—. Nova koruza notira K 375— do 385—. Ovs je na trgu mnogo, vendar se ga ne dobi izpod K 300—. Moko kupuje domači konzum.

Osijek: Poboľjšanje kurza nemške marke zelo upliva na izvoz koruze. Pšenica notira K 1020— do K 1030—, nova koruza K 400— do K 410—, oves K 320— do K 330—, fižola je malo. Za transport ni vagonov na razpolago.

Zemun: Pšenica K 1000—, nova koruza K 390— do K 400—, oves K 300— do K 320—. Izvoz slab, odpošiljati se ne more večjih količin, ker primanjkuje vagonov.

Maribor: Svinjska mast K 52— do K 56—, svinjsko meso K 32— do K 36—, goveje meso K 18— do K 22—, telečje meso K 20— do K 22—, ovčje meso K 18— do K 20—, loj K 28— do K 30—, puran K 120— do K 180—, gos K 80— do K 140—, jačica K 3— do K 4—, koruza K 4— do K 5—, ječmen K 450 do K 5—, oves K 3—, ajda K 3—, pšenica K 6— do K 7—, ajdovo pšeno K 11— do K 12—, proseno pšeno K 7— do K 8—, mleko 1 liter K 450 do K 5—, surovo maslo K 55— K 60—, sir 1 kg K 9— do K 10—, smetana 1 liter K 20—, krumpir 1 kg K 2— do K 220, čebula 1 kg K 5— do K 6—, jabolka 1 kg K 4— do K 8—, orehi 1 kg K 16— do K 17—.

Celje: Jajca so se pojavila v veliki količini in se prodajajo po K 2— omod. Sveže sadje se prodaja po K 8—.

Zagreb: 1 kg žive teže: voli K 15— do K 20—, biki K 10— K 15—, krave K 9— do K 15—, teleta K 17— do K 20—, svinje K 30— do K 40—.

Dunaj: Goveje meso 1 kg K 300— svinjsko meso 1 kg K 260—, telečje meso 1 kg K 220—, gos 1 kg K 220—, jajca (koma) K 18— do K 19—.

Oglas licitacije.

Po rešenju Gospodina Ministra Vojnog i Mornarice E. O. Br. 8953 od 19. novembra 1920. godine raspisuje Uprava Vojne Odeje IV. u Zagrebu ofertalnu licitaciju za nabavku od:

500.000 (pet stotina hiljada) koščanih dugmadi (koščenih gumbov) za gače.
500.000 (pet stotina hiljada) koščanih dugmadi (košč. gumbov) za košulje.

Pismena ofertalna licitacija održaće se u pisarni Uprave Vojne Odeje IV. u Zagrebu »Jelačićeva« kasarna ilica Broj 207 na dan 2. marta 1921. god. u 10 sata pre podne.

Rok isporuke za mesec dana od dana saopštenog odobrenja od strane Gospodina Ministra Vojnog i Mornarice.

Pozivaju se lica, koja će gornjo liferovanje izvršiti, da na gore određeni dan i sat dodju na licitaciju i da tamo podnesu pismeno zapečaćene ponude, gde će se sa najpovoljnijim ponudjačem zaključiti pogodba za isporuku.

Oferti imaju biti napisani na takse- nem blanketu od 10 (deset dinara) i u istem označiti cenu i količinu ciframa i slovima.

Svaki ponudjač mora imati dokaze o sposobnosti za izvršenje isporuke, u kom slučaju mora imati potvrđene dokumente od strane Obrtničke-trgo- vačke komore ili od strane svoje nad- ležne vlasti i na posletku podanici SHS moraju imati i svedočbu ili dokaz u podanstvo.

Ponudjači polažu kauciju u go- tovem novcu, državnim ili državom garantovanim vredećim hartijama od vrednosti, i to podanici SHS 10%, a strani 20% od izlicitirane cene. Ga- rantovana pisma pojedinih banaka mo- raju biti registrovana od Ministarstva Financije.

Bez kaucije oferti se ne mogu priznati.

Ponudjač, na koga ostane isporuka, podleže plaćanju uslovne i ugovorne takse po zakonu o taksama kao i porez na poslovni obrt po zakonu o porezi, a ne podleže nikakvim opštin- skim dažbinama za ovu isporuku.

Uslovi i mustre nalaze se u Upravi Vojne Odeje IV. u Zagrebu, koje stoje na uvidjaj zainteresovanim svakoga dana od 9-12 i od 15-17 sati.

Zagreb dne 30. decembra 1920. g. Uprava Vojne odeje IV. Broj 1078 977.

Listnica uredništva.

Radi nedelje in svečnice izide ta številka samo na štirih straneh, ne bomo pa pozabili odškodovati naše čitatelje z obširnejšo izdajo ene prihodnjih številka.

J. KOPAČ, svečarna

Ljubljana, Celovška cesta 90.

Priporoča voščene sveče, zvitke, sveče za rišno rabo in kadilo.

Kupuje 60, 20—20

čebelni vosek, suhe satine, kap- ljine po najvišji dnevni ceni.

IVAN JAX IN SIN

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 15.

Štalni stroji in stroji za pletenje izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz to- varne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. Vezanje pouzroje brezplačno. Pisalni stroji »Adler«.

Ceniki zastoj in franke. Zaslusno znižane cene! Kolesa iz prvih tovarna. - Dürkoop, Styria, Wolfenrad. 16, 5-5

Ivan Jelačin

Ljubljana.

Veletrgovina s špecerijskim in kolonijalnim blagom.

Točna in solidna postrežba.

ZASTOPSTVA

vsakovrstne stroke prevzema trgovska agen- tura v Ljubljani. — Ponudbe na

Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana.

Zavod za tehnične in elektro- tehnične naprave

Vojnović & Cie.

Ljubljana, Wilsonova cesta 22.

Trgovina: telefon 466.

Tovarna Glince št. 6.

Patentni inženjer

Ing. Milan Šuklje

Ljubljana, Bleiweisova cesta 5

zastopa patentne odvetnike Paget, Moel- ler & Hardy, Wien in H. Palm (Micha- lski & Co.) Wien.

Izposluje patente ter zaščito vzorcev, modelov in žigov v tuzemstvu in ino- zemstvu. Informacije v vseh pritičnih zadevah.

Kartonažna tovarna

in papirna industrija

I. Bonač sin, Ljubljana

izdeluje in oferira: 112

Embalaže za čaj.

Impregnirane doze za oljnat barve od 1/8—1 1/2 kg.

Lekarniške kapselne

za praške. — Vrečice za lekarne, kavu, špecijalitete.

Krožnike iz lepenke

za slaščičarje in delikatese.

Kartonaže vsake vrste.

la. rujava lepenko (Lederdeckel). v vseh debelostih in vsaki množini.

Vzorci in oferti na razpolago

Na debelo.

Fr. Zebal

Rudnik—Ljubljana

Dolenjska cesta.

Telefon interurban št. 430.

Priporočam po najnižjih cenah:

SLADKOR v kockah in kristal.

RIŽ, MILO, SVEČE,

PETROLEJ bell, VŽIGALICE

itd. itd. 82, 15—15

Zahtevajte ponudbe!

Prva jugoslovanska

milarna in svečarna

preje

PAVEL SEEMANN,

Ljubljana-Vič

nudi

3—1

gazela milo

konzumne in cerkvene sveče, lekarniški vosek, kadilo itd. po najnižji ceni.

Specerijska in deli- katesna trgovina na debelo

T. Mencinger

Ljubljana

Resljeva cesta št. 3. — Sv.

Petra cesta št. 35.

Zaloga: vin, salam, likerjev, mineralnih vod.

13, 20—20

Pravi dr. Oetkerjev

PECILNI PRAŠEK IN

VANILJEV SLADKOR

se zopet dobavlja.

Zastopstvo:

A. BUTSCHER

trgovska agentura

Ljubljana, Gorupova ul. 3.

Na debelo!

Na drobno!

Veletrgovina z železnino

Breznik & Fritsch

Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 1

priporoča svojo izredno bo- gato zalogo različnega želez- nega blaga po nizkih cenah!

Točna in solidna postrežba!

Na debelo! 89, 20—13 Na drobno!

Zveza slovenskih trgovcev v Celju

nudi po skrajno nizkih dnevnih cenah in sicer: sladkor, sol, petrolej, vžigalice navadne in Ciril Metodove. Naročila naj se naslovijo direkto na »Zvezok«.

Telefon št. 135. Brzjavi: Kreditno blago.

5 b), 25—14

BALKAN

delniška družba za mednarodne Transporte.

Brzjavni naslov: SpedBalkan.

6, 52-31

Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.

Špedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Zavarovanja in zavarovanja. Mednarodni prevozi. Selitve s potent, pohištenimi vozovi na vse strani.
Prvo ljubljansko javno skladišče spojeno s tirov južne železnice. - - Carinska agentura javnih skladišč.

== Največje domače špedicijsko podjetje v Jugoslaviji. ==

„Chocolat imperial“

Vodstvo tovarne
čokolade in liker-
jev oo. trapistov.
Rajhenburg ob
Savi, priporoča
svoje proizvode
v različnih oblikah.

6-5

„Chocolat imperial“

Veletrgovina papirja, knjigarna
in tovarniška knjigovoznica

VILKO WEIXL

Maribor

Glavni trg št. 22

priporoča vse vrste šolskih in
pisarniških potrebščin ter šolske
in leposlovne knjige.
Izvršuje vsa knjigoveška dela.

Izdelovalec papirnih vrečic.

45, 20-17

Zahtevajte povsod

ILIRIJA
kremo za čevlje

dalje Ilirija čistilo in čistilni pra-
šek za kovine, parketno voščilo,
lak za usnje, vazelin in kolomaz
iz domače tovarne kemičnih izdelkov

Golob & Ko.

Ljubljana - Vič.

Cena in kvaliteta povsem konkurenčna.

102, 20-11

67, 50-31

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA, MESTNI TRG ST. 10.

Uvoz in prodaja vsako-
vrstnega inozemskega
manufakturnega blaga
in pletenin.

Na debelo in drobno.

Na debelo.

Na drobno.

Leopold Pevalek

Ljubljana - Židovska ulica 6.

Trgovina s papirjem. Šolske
potrebščine. - Razglednice.

106, 52-18

Na debelo.

Na drobno.

Fr. Brumat

Ljubljana

Mestni trg št. 25, I. nadstr.

Manufaktura in tkanine.

!!! Konkurenčne cene. !!!

118 52-16

Društvo lesnih trgovcev
druške doline

v Mariboru

Aleksandrova cesta št. 45

kupi in prodaja

rezani in tesani les

v vsaki množini po dnevni
cenah.

23, 52-30

Anton Tonejc in drug

Maribor, Jugoslavija

trgovina s kolonijalnim,
špecerijskim blagom in
deželnimi pridelki.

Stalna zaloga jedilne, živinske in
industrijske soli na debelo.

UVOZ. Brzjavni: TONEJC, MARIBOR. IZVOZ.

24, 52-30

Modna in športna
trgovina
za dame in gospode

P. Magdič

Ljubljana

nasproti glavne pošte

10-2

Veletrgovina manu-
fakturnega blaga

Hedžet & Koritnik

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 4.

Telefon interurban št. 75.

11, 50-30

Dobiva ponajveč iz An-
glije v velikih množinah
raznovrstno volneno,
modno in perilno blago.